

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ СИЛИСТРА ЗА УЧЕБНАТА 2016-2017 г.

През учебната 2016/2017 г. в област Силистра функционират 64 детски заведения и 47 учебни заведения.

В здравните кабинети на детските и учебните заведения работят 72 медицински специалисти.

На територията на област Силистра, по данни на РУО, броят на децата в детските заведения е 3 261, а на учениците е 10 426.

В анализа е включена информация за деца и ученици, които посещават детско или учебно заведение и имат извършен профилактичен преглед. В анализа са обхванати **2 544** деца, което е 78% от общия брой на децата в областта и **9 591** ученика, което е 92% от общия брой ученици на областта.

В община Ситово няма регистрирани здравни кабинети към детските и учебните заведения, поради което децата и учениците от една ПГСС, три ОУ и две ДГ не са обхванати в здравния анализ.

В анализа не са включени също девет детски заведения от общините Дулово, Главиница и Тутракан и едно училище от община Дулово, поради неподадена информация за здравословното състояние на децата и учениците в тях.

I. АНАЛИЗ НА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

1. Обслужван контингент

По данни предоставени от медицинските специалисти по схемите за анализ на здравословното състояние на децата в детските заведения в област Силистра подлежащи на профилактичен преглед през учебната 2016/2017 г. са **2 544** деца (93,3 % спрямо предходната година 2015/2016 г., когато са били 2 727), разпределени в 109 групи. От тях на възраст от 1-3 год. са 205 деца и на възраст от 3-7 год. – 2 339 деца. В това число по пол: 1337 са момчета и 1207 са момичета.

2. Данни за антропометричните показатели

Оценка на ръста на децата – извършени са измервания на **2 544** деца (100 %). Разпределението за ръста по групи е следното: I-ва група (норма) – **2 132** деца; II-ра група (разширена норма) – 352 деца; III-та група (извън нормата) – общо **60** деца, от тях: под нормата – 37 деца и над нормата 23 деца.

Оценка на телесната маса на децата е направена въз основа на измерване на **2 544** (100 %). От тях в I-ва група (норма) са **2 103** деца, във II-ра група (разширена норма) са **350** деца и в III-та група (извън нормата) са **91** деца, от тях под нормата – 24 деца и над нормата – 67 деца.

Броят на децата, покрили нормите за физическа дееспособност е **2072**, което е 81.4 % от общия брой на подлежащите на профилактичен преглед деца.

3. Диспансерно наблюдение по Наредба № 39/2004 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията

За диспансерно наблюдение по Наредба № 39/2004 г. са отчетени **18** случая на деца от общо прегледаните 2 466, което представлява 0,7%. Отчетени са 6 случая на астма, 2 случая на умствена изостаналост и 2 случая на поведенчески и емоционални разстройства. Останалите заболявания са единични случаи - генерализирани разстройства в развитието - детски аутизъм, епилепсия, ДЦП, негнойно възпаление на средното ухо, обикновен хроничен бронхит, други сезонни алергични ринити и псориазис вулгарис. Масово не се отчитат диспансерни заболявания, защото такива не се подават от общопрактикуващите лекари на медицинските специалисти в детските заведения.

4. Регистрирани заболявания и аномалии

При основния профилактичен преглед в началото на учебната година са регистрирани общо 78 заболявания и аномалии от общо прегледаните 2 466 деца – т.е 3,2 %. От общия брой прегледани деца 219 са на възраст 0-3 год. и 2 247 – на възраст 4-6 год.

За децата 0-3 год. откритите заболявания са **18** (8,2%) от 219 прегледани деца: 8 случая на хроничен бронхит, 3 случая на пневмония, 2 случая на астма и 2 случая на затлъстяване. Останалите заболявания са единични случаи.

За децата 4-6 год. са отчетени **60** заболявания от 2 247 прегледани деца - 2,7 %. Най-голям е броят на случаите с: хроничен бронхит - 13 случая, затлъстяване - 11 случая, специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) - 7 случая, хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации - 4 случая, пневмония - 4 случая и астма - 4 случая. Останалите заболявания са единични случаи.

Отчетените резултати изискват да се насочат повече усилия към причините за заболяванията и да се работи в посока към подобряване на храненето, провеждане на закалителни процедури, социално-педагогическа работа с деца, корекционна работа и осигуряване на оптимален микроклимат в помещенията.

II. АНАЛИЗ НА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Обслужван контингент

През учебната 2016/2017 г. в учебните заведения в област Силистра подлежащи на профилактичен преглед бяха **9 591** ученика (115 % спрямо предходната година 2015/2016 г., когато са били 8 372), разпределени в 472 паралелки. От тях на възраст 7-14 год. са 6 326 ученика, от които 3 351 момчета и 2 975 момичета. На възраст от 14-18 год. са 3 265, от тях момчета -1 695 и момичета -1 570.

2. Данни за антропометричните показатели

Оценка на ръста на учениците е направена въз основа на измерване на **9 591** ученика (100 %).

В I-ва група (норма) са общо **8 258** ученика (86,1%), разпределени по следния начин: при 7-14 год. – 2 908 момчета и 2 555 момичета, а при 14-18 год. – 1 401 момчета и 1 394 момичета.

Във II-ра група (разширена норма) попадат общо **953** ученика (10%): разпределени по следния начин: при 7-14 год. - 338 момчета и 339 момичета, а при 14-18 год. са 178 момчета и 98 момичета.

В III-та група (извън нормата) за X-2S са 179 ученика, разпределени както следва: от 7-14 г. – 110 ученика /62 момчета и 48 момичета/ и от 14-18 г. – 69 ученика /33 момчета и 36 момичета/.

В III-та група (извън нормата) за X+2S са 201 ученика, разпределени както следва: от 7-14 г. – 83 ученика /43 момчета и 40 момичета/ и от 14-18 г. – 118 ученика /87 момчета и 31 момичета/. Общият брой на учениците, попадащи в III-та група е **380** (4,6%).

Оценка на телесната маса на учениците е направена въз основа на измерване на **9 591** ученика (100 %).

В I-ва група (норма) са общо **7 832** ученика (81,7%), разпределени по следния начин: при 7-14 год. – 5 161 ученика /2 757 момчета и 2 404 момичета/ и при 14-18 год. са 2671 ученика /1 351 момчета и 1 320 момичета/.

Във II-ра група (разширена норма) попадат **1 166** ученика (12,2%), разпределени по следния начин: при 7-14 год. - 781 ученика /400 момчета и 381 момичета/, при 14-18 год. са 385 ученика /225 момчета и 160 момичета/.

В III-та група (извън нормата) за X-2S са 213 ученика, разпределени както следва: от 7-14 г. – 135 ученика /76 момчета и 59 момичета/ и от 14-18 г. – 78 ученика /31 момчета и 47 момичета/.

В III-та група (извън нормата) за X+2S са 380 ученика разпределени, както следва: от 7-14 г. - 257 ученика /136 момчета и 121 момичета/ и от 14-18 г. – 123 ученика /88 момчета и 35 момичета/. Общият брой на учениците, попадащи в III-та група е **593** (6,2%).

Изследвания за физическа дееспособност. По подадени данни от медицинските специалисти, получили оценка над среден 3 за физическа дееспособност са **9 256** ученика от подлежащите 9 591 ученика (96,5%). Разпределени в двете възрастови групи са: съответно за 7-14 год. – 6 124 ученика /3 253 момчета и 2 871 момичета/ и за 14-18 год. – 3 132 ученика /1 599 момчета и 1 533 момичета/. Освободени от часовете по физическо възпитание са общо **174** ученика (1,8%). От тях 60 ученика /34 момчета и 26 момичета/ са на възраст от 7-14 год. и 114 ученика /45 момчета и 69 момичета/ - от 14-18 год. В групи по лечебна физкултура няма включени ученици.

3. Диспансерно наблюдение по Наредба № 39/2004г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията

Общият брой на учениците, които са отчетени за диспансерно наблюдение е **47**, което е 0,5 % от общия брой прегледани ученици за областта (9 166).

За учениците във възрастовата група 7-14 год. са отчетени като диспансерни 26 ученика, от тях – 16 момчета и 10 момичета. Отчетени са: 3 случая на Инсулинозависим диабет, 2 случая на Епилепсия и 2 случая на Сколиоза при момчета. При момчетата са отчетени 2 случая на Астма, 2 случая на Специфично забавяне в развитието и 1 случай на Епилепсия. Останалите заболявания при тази възрастова група са единични случаи.

За учениците във възрастовата група 14-18 год. са отчетени като диспансерни 21 ученика, от тях – 7 момчета и 14 момичета. Отчетени са: Епилепсия (2 случая за момчетата и 2 случая за момичетата) и по 2 случая на Локализирано затлъстяване и на Астма при момчетата. Останалите заболявания при тази възрастова група са единични случаи.

4. Регистрирани заболявания и аномалии.

Регистрираните заболявания и аномалии, отразени при основен профилактичен преглед от общопрактикуващ лекар, са 305 (3,3% от прегледаните 9 166 ученици), в т. ч. в първи клас - 63 случая, в седми клас - 75 случая и в десети клас - 55 случая.

Откритите заболявания са както следва: най-много са случаите със Затлъстяване – 47; Смушения в зрението - 38 случая; Хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации - 37 случая; Гастрит и дуоденит - 31 случая; Пневмония - 26 случая; Гръбначни изкривявания – 18 случая; Хроничен бронхит – 12 случая; по 11 случая на Епилепсия и Астма; Алергичен ринит - 10 случая; Слепота и намалено зрение – 10 случая; Болести на ухото и на мастоидния израстък – 9 случая; Захарен диабет - 6 случая; Специфично забавяне в развитието – 5 случая и Камъни в бъбрека и уретера - 4 случая. Другите регистрирани заболявания са единични случаи.

Разпределение на случаите в I, VII и X клас. При учениците от I клас са регистрирани общо 63 заболявания при основен профилактичен преглед (8,4% от прегледаните 752 първокласници); при учениците от VII клас са регистрирани 75 заболявания (7,6% от прегледаните 982 седмокласници); при учениците от X клас - 55 заболявания (6,7% от прегледаните 818 десетокласници).

III. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

1. Анализът е изготвен на база данни от профилактични прегледи с обхват под 100% (за някои училища и детски заведения не са подадени данни).

2. Извършването на анализа се затруднява от обстоятелството, че общопрактикуващите лекари не попълват точно и пълно талоните от проведените профилактични прегледи, поради което постъпилите в РЗИ данни са непълни и неточни.

3. Регистрираната остра заболяемост е за сметка предимно на заболяванията на дихателната система.

4. Регистрираната хронична заболяемост е за сметка предимно на заболяванията на обмяната и на сетивата, заболяванията на дихателната система, на храносмилателната система и гръбначните изкривявания.

5. За намаляване на заболяванията при децата и учениците е необходимо да се работи по-активно в посока към:

- Повишаване на двигателната активност и закаляване на децата и учениците;
- Контрол и мерки по отношение на здравословното хранене на подрастващите;
- Осигуряване на ергономично съответствие на училищната мебел, съобразно ръста на децата в различните възрасти, което е едно от условията за профилактиката на гръбначните изкривявания;
- Осигуряване на осветление, съответстващо на хигиенните норми и намаляване престоя пред телевизорите и компютрите – от голямо значение, за да се предотвратят максимално смущенията в зрението на децата в ученическа възраст;
- Осигуряване и спазване на оптималната учебна натовареност чрез правилно съставяне на седмичните разписания;
- Включване на дейности за намаляване на рисковите поведенчески фактори – тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене и ниска двигателна активност.

26.05.2017 г.
гр. Силистра

Изготвили:
Красимира Кръстева- гл. експерт в ОЗ
Мариана Андонова – ст. експерт в ОЗ